

Fra Plan til Handling er støttet af Landdistriktsmidler og Region Nordjylland.

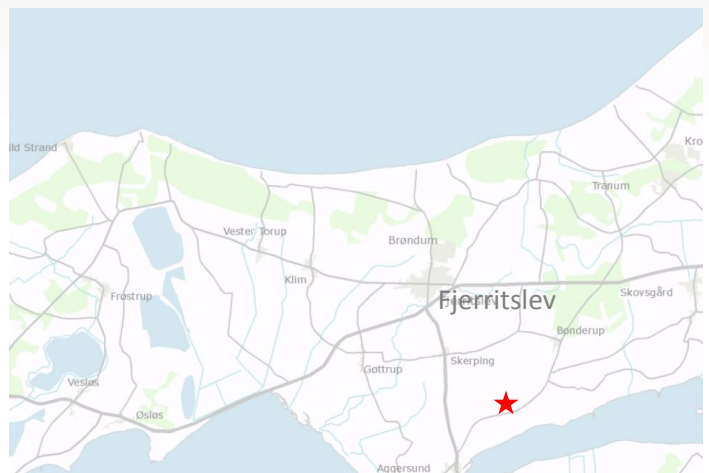


Virksomhedsprofil og -strategi

Ejer: Esben Kappel

Adresse: Blegebrøndevej 12

Postnummer og by: 9690 Fjerritslev



LandboNord

Info

Inden mødet med Esben, blev der ud fra kort undersøgt hvilke arealer der kunne være relevante at se nærmere på. Her ud over, har Esben tidligere i forløbet, deltaget i et interview hvor han bl.a. har fortalt at han godt kan lide at bruge naturen til at løbe i.

Resultaterne af undersøgelserne holdt op mod Jammerbugt kommunes værdikortlægning, hvor Esben bor i "Område 5". Her vurderer kommunen at jordbrugserhvervet skal prioriteres højt, dog kan der være problematikker i forhold til natur, fredninger og jordbund. Esbens bedrift ligger problematisk i forhold til at udvide da driftsbygningerne ligger i lokalplanlagt beboelsesområde. Det kan derfor være relevant at vækste på andre måder. Med dette i baghovedet, blev bedriftens arealer undersøgt nærmere, for at undersøge mulighederne.

Natur

Esben har nogle arealer der er udpeget som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Af disse ligger mark 10-0 og 8-1b ned til Limfjorden, og i et område med jagtinteresser. Mark 10-0 er gjort velegnet til jagt, ved at lave en variation mellem høj og lav vegetation, samt træer og buske hvor vildtet kan skjule sig samt finde føde. Vildplejen på mark 8-1b kunne forbedres ved at etablere læhegn med minimum 3 rækker og bestående af hovedsagligt løvtræer og buske, der er i området. Dette vil give skjulesteder for vildtet, samt føde for både vildtet og fugle. Desuden kan Esben med fordel slå græsset første gang sidst i juli, først i august, for at fuglene er færdige med at ruge og haren har et skjulested. Ved at lave striber på arealet, ligesom på mark 10-0, vil der være gode føde-muligheder samt områder hvor unger af forskellige dyr kan tørre.



Figur 1: Vildt-pleje tiltag på mark 10-0. Bag træer og tagrør på det første billede, er der en sø.

Også på mark 13-0 er der et fint område med sø og mose. Her er der efterladt væltede træer, som vil være med til at give et rigt insektliv, der vil være med til at forbedre forholdene for fuglene. Desuden er der gode skjulesteder for vildtet i moseområdet, og træerne er en blanding af løvtræer og nåltræer, hvilket vil give læ og føde til vildtet. Hvis der på et tidspunkt skal laves yderligere tiltag for vildtet, vil en sprøjtefri zone omkring mosen være en fordel, samt et bredere læhegn hen til engen og mosen, som er syd for marken.



Figur 2: Mark 13-0 - Til venstre ses søen og til højre ses væltede træer over et mindre vandhul.

Mark 24-0 og 24-1 er placeret i et Natura-2000 område samt i fredningen for Fosdalen og Lien. Der er flere gravhøje på markerne, hvor kommunen er ved at lave et projekt sammen med Tranum skole om fortidsminder. Markerne ligger med en kløft imellem sig. Denne kløft blev ryddet for de fleste træer i foråret 2014, og afgræsses med 8-10 køer. I dag har Esben korn på markerne, men da der er mangel på næringsstoffer, og begrænsninger for gødskning grundet fredningen og steget dyretryk i oplandsområdet, vil dette muligvis ikke være muligt inden for en overskuelig årrække. Det kan i givet fald med fordel hegnes sammen med skrænten og afgræsses af køerne, eller slås hø på det.

Esben har i alt 1,34 ha randzoner. Disse ligger ikke sammen med de §3 beskyttede arealer, og kan derfor ikke være en del af den natur det giver. Mange dyr flytter sig dog langs vandløb, og etablering af randzoner kan derfor forbedre mulighederne for at flytte sig rundt i landskabet for mange dyr. Desuden vil det i mange tilfælde give mere stabile brinker, da der ikke køres nær så tæt på kanten, og dermed trykkes jorden i kanten af marken ikke ud og ned i vandløbet.

Kultur

Der er flere gravhøje og diger på markerne. Disse er fint bevaret, og Esben er opmærksom på hvor disse er og på at der er frit udsyn til dem. Gården ligger tæt på kirken og inden for kirkebyggelinjen, og der må derfor ikke opføres bygninger højere end 8,5 meter. Dette er for at undgå at der skærmes for udsynet til kirken.

Mark 24-0 og 24-1 ligger i en fredning, hvor slugterne i området er bevaringsværdige. Der skal derfor i dette område være opmærksom på at disse skal beskyttes. Dette gøres bl.a. ved at der ikke dyrkes helt ud til kanten af slugterne. På denne måde mindskes risikoen og erosion af kløfterne, og de bevares.

Fremtidens ønsker

Esben har to ejendomme, beliggende på hhv. Blegebrønnevej 12 og Blegebrønnevej 102. Grundet placeringen af ejendommen på Blegebrønnevej 12, som er i bebyggelsesområde, er det ikke muligt at udvide selve gården. Ønskes der en udvidelse af dyreholdet, skal dette derfor enten foregå på Blegebrønnevej 102 eller ved samarbejde med andre landmænd.

Alle markerne ligger i nitratklasse 1, hvilket betyder at der må udbringes 85 % af den generelle tilladte kvælstofnorm. Da Esben har svin, må han vanligvis tilføre 1,4 DE/ha, men grundet arealernes placering er dette reduceret til 1,19 DE/ha. Sammenlignes dette med retentionskortet, som er den nyeste viden, ligger få arealer i et område med en retention på 20-40 %, og de resterende er fordelt på områder med en

retention på hhv. 40-60 % og >80 %. Dette vil sige at der fjernes mellem 20 og 80 % af kvælstoffet under transporten fra planternes rodzone til recipienten. Nedenfor ses en tabel med de krav det vil give for tilførelsen af kvælstof. På størstedelen af arealerne vil det være tilladt at tilføre mindre gødning end den mængde Esben har tilladelse til i dag.

Tabel 1: I første kolonne er retention intervallet for forskellige arealer, I kolonnen "Ved mindste retention" er der beregnet hvor meget der må udbringes på arealerne i et område, hvis den mindste procentsats for området anvendes til at lave vilkår efter. I kolonnen "Ved højeste retention" er der beregnet hvor meget gødning der må udbringes hvis vilkårene sættes efter den højeste procentsats for området.

Retention for et område	Tilladt efter de generelle regler	Ved mindste retention	Ved højeste retention
20-40 %	1,4 DE/ha	0,28 DE/ha	0,56 DE/ha
40-60 %	1,4 DE/ha	0,56 DE/ha	0,84 DE/ha
>80 %	1,4 DE/ha	1,12 DE/ha	1,4 DE/ha

Arealerne ligger desuden i et område med steget dyretryk, hvilket betyder at der ikke må være en stører udvaskning end der vil være fra et plantesædskifte.. Dette vil betyde at der ikke må tilføres mere end 0,9 DE/ha.

Øvrigt

Bygningerne ligger ca. i kote 10, og er derfor ikke i risiko for at blive oversvømmet af vandstigninger som følge af klimaændringer. Kun få arealer ligger under kote 2, Esben har dog ikke problemer med oversvømmet marker. Der er en vis risiko for at disse arealer vil blive oversvømmet ved en vandstigning i Limfjorden og kraftig vind.

Konklusion

Det er ikke muligt at udvide dyreholdet på den eksisterende bedrift, og det vil derfor være nødvendig at finde andre måde at udvide på hvis dette ønskes. Der vil ved en miljøgodkendelse komme krav om at der må udbringes færre DE/ha end de 1,4 Esben har tilladelse til på hans bedrift, og der skal derfor erhverves forholdsvis mere jord, hvis en udvidelse foregår i samme område.

Der er mulighed for at etablere og forbedre naturen på ejendommen. Dette kan gøres ved sen første-slæt på nogle arealer, sprøjtefri zoner, etablering af læhegn og randzoner. Ved at forbedre forholdene for vildtet, vil der evt. kunne tjenes flere penge på at leje jagten ud.

Esben har flere kulturminde på sin jord og nær ejendommen. Han er opmærksom på disse, og de bevares samt der er fri udsyn til dem.

Det er en bedrift, hvor en evt. udvidelse skal ske på en anden ejendom, men med flere muligheder for at forbedre mulighederne for vildtet og dermed bedre forhold for udlejning af jagten.